

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували* В. Бондаренко, С. Горова, Н. Тарасенко. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbu.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

№ 72
(29 вересня 2009 р.)

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ	15
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС	17
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	22
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	25
ПОЛІТИКА	30
ЕКОНОМІКА	33

КИЇВ 2009

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Звернення Президента України з нагоди 68-х роковин трагедії Бабиного Яру

Шановні співвітчизники!

68 років тому, 29 вересня 1941 р., в урвищах Бабиного Яру в Києві фашистські окупанти розпочали масові розстріли невинних людей і насамперед українських євреїв.

За неповних два роки нацистського терору Бабин Яр перетворився у величезну братську могилу, в якій знищено понад сто тисяч наших співвітчизників – євреїв, ромів, українців, росіян та представників інших народів. Тут поховані військовополонені, радянські підпільники й члени Організації українських націоналістів, тисячі мужніх патріотів, які чинили опір загарбникові.

Сьогодні у скорботі схиляємо голови, вшановуючи пам'ять невинно убієнних жертв одного з найстрашніших злочинів ХХ ст.

Усвідомлюємо свій обов'язок зробити все, щоб світ завжди пам'ятав про мучеників Бабиного Яру, щоб подібні трагедії ніколи й ніде не могли повторитися.

Український народ, який втратив мільйони своїх синів і дочок під час Голодомору-геноциду й Другої світової війни, рішуче й категорично відкидає будь-які прояви й рецидиви тоталітарної ідеології, ксенофобії, антисемітизму, зневаги до людського життя й гідності.

Ми збудували державу, в якій панує міжнаціональна злагода, взаєморозуміння й взаємоповага. Ми віддані ідеалам миру, демократії й гуманізму.

Меморіал Бабиного Яру – священний. Українська держава не допустить будь-якого осквернення пам'яті наших співвітчизників і дбатиме про належний захист місця їхнього вічного спокою.

Ідучи в майбутнє, пам'ятаймо про своїх загиблих, про страшну ціну, яку ми заплатили за право бути вільними й незалежними. Будьмо відповідальними, зміцнюймо нашу єдність заради щастя й безпеки прийдешніх поколінь (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2009. – 29.09.*)

Виступ Прем'єр-міністра України Ю.Тимошенко під час Шостої Ялтинської щорічної зустрічі “Бачення майбутнього України: дискусія з Прем'єр-міністром України”

Я хочу привітати всіх високошанованих учасників 6-ї зустрічі Ялтинської європейської стратегії. Мені дуже приємно, що в цьому залі я бачу майже всі

знайомі обличчя, і дуже добре, що ця Ялтинська зустріч стала для всіх, по суті, традиційною. Тут збираються люди, які, по-перше, добре розуміють Україну, а по-друге, які ставляться до України з душею, із серцем, з бажанням підтримати. Саме тому в цьому залі багато друзів України, а так само і ті люди, які в Україні формують політику, формують фінансові, економічні стратегії.

Мені приємно бути серед вас. Тому що сьогодні, можливо, один з найважливіших моментів у житті світу і в житті України, де потрібно зустрітися, радитися і виробляти важливі для України кроки.

І перед тим як дати відповідь, які я бачу три першочергові заходи для виходу України з кризи, я хотіла би все ж таки зупинитися на тому, якою Україна увійшла в кризу. Тому що криза сьогодні впливає на весь світ, криза міняє світ і міняє досить суттєво, і думаю, що вже світ ніколи не буде таким, яким був до кризи. Україна увійшла в кризу після 18 років незалежності, як ви дуже добре знаєте, з нереформованою системою, з нереформованою економікою, немодернізованою, структура її не була змінена, і крім того, з досить неприємними політичними обставинами в Україні, які народилися після спонтанної конституційної реформи.

Конкуренція завжди існує в кожній країні політична, не можна назвати політичну конкуренцію чимось неефективним і непотрібним – це і є невід’ємна частина демократії. І тому проблема України – не політичне конкурентне протистояння, а саме недієздатність машини влади, яка виникла після того, як Конституція була реформована.

Крім того, ми мусимо визнати, що за 18 років ми не реформували всю соціальну систему країни, і вона залишилась дуже незручною для ринкової економіки і непосильною для будь-якого бюджету. Тобто, по суті справи, залишилася пострадянська, неефективна і протекціоністська система, яка підтримує не завжди тих, кого має підтримувати.

І останнє. Для того, щоб нормально функціонувала ринкова економіка, для того, щоб була створена справжня ринкова конкуренція в економічному середовищі, безумовно, потрібно було усунути масштабну корупцію, яка народилася відразу після розпаду Радянського Союзу. Вона не усунута. І треба чесно це визнати. Тому що усунення корупції – не тільки політична воля і політичні бажання, це ще й глибинні реформи. І саме тому, якщо ми говоримо про вихід із кризи, я би розділила етапи виходу з кризи на дві частини: перше – це те, що ми можемо зробити до президентських виборів, і те, що ми можемо зробити після президентських виборів. Думаю, що сьогодні ми зможемо детально про це поговорити.

Те, що ми можемо зробити до президентських виборів, і те, що ми продовжуємо робити, безумовно, носить тактичний характер. Для того, щоб дійсно протистояти кризі після президентських виборів потрібно зробити перший крок – консолідувати владу, яка здатна протистояти кризі, а не так як зараз: кожна гілка влади, кожна державна інституція робить своє в залежності від політичних цілей, а не від того, як об’єднатися і допомогти країні.

Що ми можемо зробити до виборів? Перший крок – наведення порядку у фінансовій системі країни. З цього всі починають і, я вважаю, це абсолютно правильно. І тому сьогодні діяльність Національного банку України є найважливішою і найактуальнішою для подолання кризи.

Що робить сьогодні уряд і мусить робити в короткостроковій перспективі? Перше – це рекапіталізувати, оздоровити, поставити на ноги системні приватні банки, які потрібно сьогодні захистити, і уряд це робить. Сьогодні три системні банки рекапіталізовані, держава має там контрольні пакети, і ми робимо все необхідне, щоб ці банки працювали і давали правильний сигнал на ринок. Всі ми добре знаємо, що поки не запрацює потужно, ефективно, з необхідною ліквідністю банківська система, вихід із кризи буде уповільнений, буде досить і досить ускладнений. І саме тому, я думаю, що наша спільна справа – це і стабілізація курсу валюти, тому що сьогодні не зовсім обґрунтовано і прогнозовано себе веде національна валюта; це і правильна, розумна система рефінансування банківської системи, і, безумовно, це правильно сконструйований бюджет країни, причому у важких умовах відсутності політичної консолідації.

У той же час до президентських виборів ми можемо зробити ще декілька важливих кроків. Продовжити реформу енергозабезпечення країни. І хочу тільки одну цифру назвати, яка має не тільки складову кризи, а й складову справжніх реформ. Якщо ми до кризи споживали 53 млрд куб. м російського газу, то сьогодні, наприкінці року, ми вийдемо на 27 млрд куб. м газу. Практично вся теплова генерація у нас переведена на вугілля. Я хочу це підкреслити, причому з застосуванням, у більшості своїй, екологічно чистих технологій. Ми сьогодні масштабно переводимо на інші джерела енергії всю систему опалення. І крім того, ми саме до кризи і саме в кризу стали учасниками всіх процедур по Кіотському протоколу і навіть увійшли в ці процеси таі продали перші квоти скорочення викидів вуглецю в атмосферу і направили перші гроші, які отримали в бюджет, на реконструкцію, модернізацію енергетичної системи країни. І все ми це потужно далі продовжуємо.

Друге, що ми можемо робити до виборів, і вважаю, що це один із ключових факторів уповільнення кризи, – це, нарешті, створення в Україні того інвестиційного клімату, який всі вже омріяли, але він все якось не створюється, тому що бюрократична корупційна машина в країні, вона просто така, що її приборкати без реформи судової системи, без реформи органів правосуддя дуже й дуже важко.

Але в той же час ми сьогодні створили спеціальну велику Раду інвесторів і Раду підприємців разом з урядом України і поряд з урядом України, і у нас кожне засідання уряду розглядається 10–15 питань, які розрегульовують економіку України, які знімають зайві функції з чиновників, які беруть за ці функції, безумовно, непередбачену законом плату, якщо можна так м'яко сказати.

Хочу також звернути вашу увагу, що однією з найважливіших реформ до президентських виборів може стати бюджетна реформа, яка буде спрямована на

підтримку місцевого самоврядування. Бюджет, який буде мати зовсім іншу структуру видатків, у тому числі, і більш лаконічні соціальні видатки, ніж хотілось би суспільству. Я думаю, що все це ми можемо робити до виборів Президента.

Я переконана в тому, що ми багато чого можемо зробити з вами також щодо заохочення всіх підприємницьких кіл до застосування енергоощадних технологій. І саме в кризу ми прийняли закон, який дає досить потужні пільги всім компаніям, які будуть займатися генерацією енергії, яка є відновлювальною, альтернативною, більш заощадливою, екологічно чистою. На 10 років ми такі підприємства звільняємо від сплати податків. Я думаю, що це є прекрасний фактор впливу на процеси. А крім того, це ще і спеціальний „зелений тариф”, який ми започаткували і який удвічі більший того тарифу, який є на енергоринку. Ми хочемо, щоб в загальному енергобалансі України не 0,83 % було відновлювальних джерел енергії, а так як у нормальних розвинутих країнах, які займаються цим питанням, – 15–25 %. І ми поставили перед собою це завдання.

Але вибори у нас через 4,5 місяці, і абсолютно зрозуміло, що все ключове, що ми зможемо зробити, і те, де потрібна консолідація всіх гілок влади, може бути зроблено зразу після виборів.

До цього питання я обов'язково перейду зараз, але все ж таки хотіла б приділити особливу увагу двом важливим питанням.

Перше. Я як Прем'єр-міністр України однією з найдієвіших антикризових програм розглядаю співпрацю з Міжнародним валютним фондом. Я знаю, скільки критики лунає в Україні з опозиційних кіл, я знаю, скільки дискусій ведеться не в професійній економічній і фінансовій площині, а в політичній площині. Можу вам твердо сказати зараз: якщо б не співпраця України з Міжнародним валютним фондом і, по суті, відпрацювання тих першочергових, вагомих і ефективних антикризових заходів спільно з експертною спільнотою світу, якщо б не вчасно виділені ресурси, якщо б не підтримка Європейського Союзу й інших країн-фундаторів Міжнародного валютного фонду, я можу вам сказати, що сьогодні наслідки кризи навіть важко було б передбачити.

І тому я хочу подякувати всім країнам, які внесли свої внески в МВФ, хочу подякувати місії Міжнародного валютного фонду в Україні, хочу подякувати Раді директорів і взагалі всій команді, яка змогла в цей важкий час ефективно, якісно і результативно підтримати Україну.

І не можу не сказати також про наших стратегічних партнерів – це Світовий банк, Європейський банк реконструкції і розвитку, Європейський інвестиційний банк. Це є наші справжні, надійні, прогнозовані партнери, які розуміють нас навіть тоді, коли нас важко іноді буває зрозуміти, і які підтримують нас тоді, коли нам ця підтримка найбільш потрібна.

Думаю, що продовження такої співпраці для нас є сьогодні для України доленосним. І тому як Прем'єр-міністр можу сьогодні твердо сказати, що я буду все робити для того, щоб така співпраця аж до завершення кризи була дієвою, ефективною і щоб вона продовжувалася.

Друге, щоб я хотіла сказати до ваших запитань. Ми сьогодні з вами на дуже знаковому заході – Ялтинська європейська стратегія. Хочу сказати, що для мене є європейська стратегія України.

Я вважаю, що другим дієвим фактором боротьби з кризою є побудова Європи в Україні. І поки ми не побудуємо Європу в Україні, нам жодні двері ніколи не відкриються. І коли нам говорять, що двері в Європейський Союз не відкриті і не зачинені, то ми мусимо для себе твердо зрозуміти, що ми їх просто професійно, якісно, кваліфіковано не відкриваємо. І якщо говорити про справжню проукраїнську політику, то для мене це якраз і є проєвропейська політика. І я можу твердо сказати, що я є проєвропейським політиком в Україні, і вся наша команда з моменту приходу в уряд зробила європейську стратегію України внутрішньою політикою, а не тільки зовнішньою. Думаю, що це правильно, тому що якщо ми навчимося адаптувати те, що вже перевірено Європейським Союзом, перевірено досвідом, в Україні, то ми зможемо бути просто на порядок сильніше. І мова йде про підготовку і підписання нашого головного документа – Угоди про асоціацію, яку ми зараз готуємо. Дуже важливо для нас, і я хочу, щоб це почули всі європейські політики, які зараз тут перебувають, що для України важливо підписати цю Угоду про асоціацію до президентських виборів, тому що це буде потужним консолідуючим фактором для всіх проєвропейських сил в Україні. І думаю, що ми маємо такий шанс.

І те, що ми сьогодні почали з вами – разом з Європейським Союзом, разом з європейськими країнами – готувати Угоду про зону вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом, – повірте мені, це і є справжня, інтеграція України в Європейський Союз. Це і є той крок, який дозволить нам інтегруватися і відчутти себе достойним партнером. Те, що ми сьогодні майже вже приєдналися до Договору про єдине енергетичне співтовариство європейське і ми це зробимо – це теж є досить суттєвим фактором нашої інтеграції.

Не можу не сказати про участь України в, на мій погляд, унікальному проєкті східного партнерства, тому що східне партнерство ніколи не можна розглядати як альтернативу Україні вступу до ЄС. Це ще один крок, це ще одне наближення, це ще один формат, в якому Україна відчуває вже себе частинкою Європи.

Багато ведеться розмов про нашу систему безпеки і оборони. Ще раз хочу наголосити: Україна, як і будь-яка країна світу, перед обличчям таких викликів, з якими живе світ, не може залишатися самотньою, відстороненою від систем колективної безпеки. Це неправильно, нестратегічно і непродуктивно. Саме тому я з великою надією дивлюся на те, як набирає потужності європейська політика безпеки і оборони. З великою надією, тому що для таких країн як Україна, де останні опитування показують 20 % бажання вступу до НАТО, для нас європейська політика національної безпеки і оборони – це той шлях та можлива орієнтація, яка абсолютно нам притаманна, природна, для нас вона є ефективною. І саме тому я як Прем'єр-міністр проводжу лінію входження України, з різними елементами швидкості, в ті чи інші сектори цієї політики європейської системи і

оборони. Вважаю, що це є добра стратегія для України і для всіх країн, які за своїм ментальним складом схожі на Україну.

Я переконана в тому, що той шлях, який ми розпочали у 2004 р. є абсолютно продуктивним для України. Я хочу твердо вас запевнити, що ті, хто знає Україну, ті, хто поважає Україну, справжні друзі України не можуть не помітити, що Україна стає більш демократичною, більш відкритою, більш зрозумілою для світу, і якщо для цього потрібно декілька ітерацій демократичних виборів, значить, ми на це будемо здатні. Якщо потрібно буде після виборів Президента консолідувати всі гілки влади, консолідувати політичні й економічні еліти, то я вам можу точно сказати, що з двох можливих варіантів закінчення президентської кампанії, один точно гарантує таке об'єднання. І я буду служити такому об'єднанню, тому що без консолідації в Україні всіх еліт дуже важко буде протистояти не тільки кризі, а дуже важко буде покінчити з розмовами про реформи і почати справжні реформи. І я дякую, що на цьому шляху, у цьому залі зібралися партнери і друзі України.

– У який спосіб в Україні зараз варто будувати систему відносин з Росією?

– Я вважаю, що сьогодні продовжується абсолютно погана традиція, причому саме в Україні, ставити питання: ти з папою, чи з мамою; ти з Заходом, чи зі Сходом; ти з західними країнами, чи ти з Росією? Я вважаю, що це не просто непродуктивне питання, це є надзвичайно шкідливе питання для України, тому що воно не має сьогодні ніякої політичної логіки. Я думаю, що кожна країна світу сильна саме тим, що вона може просувати свої національні інтереси дипломатично, красиво, конструктивно на території кожної держави, де такі національні інтереси ми можемо знайти. І не йде мова про багатовекторність. Я не хочу, щоб ці поняття зараз плутали. Мова йде про те, що Україна має чіткий цивілізаційний вибір – це європейська спільнота. І це абсолютно чіткий один вектор. Але партнерські, прагматичні, взаємовигідні, дружні, конструктивні відносини з Росією, як одним з найбільших наших сусідів, мені здається, це вагома невід'ємна частина логічного розвитку України. І саме тому я присвячую багато часу для того, щоб зняти те протистояння, яке викликане штучними причинами. Ці штучні причини нагнітання протистояння між Україною та Росією містяться як на території України, так і на території Росії, і я це стверджую. Якщо хтось хоче заробити якісь зайві рейтинги в Україні, пропагуючи конфронтацію з Росією, – це абсолютно непродуктивний шлях, і про це говорять рейтинги політиків і загальна суспільна підтримка.

Але хочу звернути вашу увагу на дві, на мій погляд, важливі цифри. Це дві соціологічні агенції: одна – в Україні, одна – у Росії, які в травні 2009 р. провели таке специфічне соціологічне опитування. КМІС опитав громадян України, як в Україні ставляться до Росії. 92 % з добром, з підтримкою і з розумінням. У цей же місяць у Росії проведено таке опитування: хто по-доброму ставиться до України? 36 %! Я думаю, що це дуже красномовні цифри. У нас всього 2 % людей, які

мають агресивні відчуття до Росії. У Росії – 56 % недобре оцінюють Україну і ставляться до України. Я думаю, що тут нам разом потрібно серйозно попрацювати. І я абсолютна прихильниця цієї роботи, цієї політики: відновити дружні, але дуже прагматичні відносини. Це значить, що партнерство має носити важливі і актуальні для двох країн питання, ми мусимо зняти всі дратуючі питання між нашими країнами і будувати свої національні інтереси із врахуванням позицій партнерів. Ось що я можу сказати на цю тему.

До речі, я думаю, що газове питання – це є індикатор, це є ключове питання, тест. А як же там в Україні і Росії? Давайте подивимося на газ, що там відбувається? Я можу сказати, що ми дуже важко пройшли систему перетворення конфронтаційних, нездорових корупційних відносин у систему прозорих, чітких, стратегічних. Перехід був болісний. Трухнуло півсвіту, трухнуло сильно. І я хочу вибачитися перед тими країнам, які відчули тимчасовий дискомфорт від врегулювання газових питань між Росією і Україною. Але ми підписали стратегічну угоду на 10 років. Ця стратегічна угода передбачає дві важливі складові. Перше – ринкову ціну, і я вважаю, що це найбільший вклад у незалежність України за всі 18 років. А друге – це те, що ця ціна формується не політично, а формується за чіткою формулою. І питання плюс 2 гривні, чи мінус 2 гривні – ця формула дає ціни для вітчизняної економіки – питання дискусійне. Але як би не виглядала ця формула, політику з неї прибрали. І у нас ціна змінюється сьогодні кожний квартал. 2009 р. кожен квартал міняється ціна на газ. Хто-небудь це відчуває? Крім таких вибухів страху, який я чую через засоби масової інформації, в Європі, нічого більше поганого немає. Усі ці страхи сьогодні базуються ні на чому. Саме тому я переконана, що ми – Україна і Росія – уперше з 2009 на 2010 р. відсвяткуємо Новий рік і Різдво абсолютно спокійно. Кожен у себе вдома. Я точно не в аеропорту, і не в Росії в „Газпромі”, 100 %, це я вам обіцяю. І хочу заспокоїти вас: як би не було важко, Україна розраховувалася не тільки за той газ, який споживає, вона розраховувалася ще й на закачку газу в газові сховища України. Зверніть увагу: криза, країну розносить, бюджет незбалансований – у нас закачано 25 млрд куб. м газу. Уперше за незалежність України він належить Україні, більше він нікому не належить, він належить НАК „Нафтогаз”. Це створений стратегічний запас газу в Україні, який буде оновлюватися кожен рік, і який буде тією фінансовою системою, яка більше ніколи не дасть НАК „Нафтогаз” впасти і не забезпечити свої фінансові баланси. Не можу не сказати про те, що для того, щоб завершити ці реформи нам потрібно йти вперед, нам потрібно реформувати структуру НАК „Нафтогаз” і ми готові це робити, нам потрібно реформувати всю фінансову систему НАК „Нафтогаз”, нам потрібно перейти на ринкові ціни на газ остаточно на внутрішньому ринку. І це є наше завдання, і ми будемо це робити, ми будемо цей важкий шлях проходити. І якщо хтось говорить, що це непопулярний шлях, то для мене цей шлях природний і популярний. Тому що поки ми не зробимо ці кроки, ми будемо продовжувати зберігати слабкість у своїй головній інфраструктурі.

І тому хочу, щоб ви знали, що уряд є абсолютним прихильником продовження реформ у системі НАК „Нафтогаз”, і ми їх завершимо, я переконана, одразу після завершення президентських виборів.

– Я хочу поставити питання про день після виборів. Та проблема, яку я визнаю як найсерйознішу проблему України, – це розділ. Ця країна все ще розділена на помаранчеву та блакитну. Іноді це буває 50 на 50 плюс-мінус, але такий розділ існує. Скажіть, будь ласка, як подолати цей розділ між українським народом у день після виборів?

– Почну з того, що Україна буде проводити президентські вибори за новим законом. І цей закон, на мій погляд, є величезний крок вперед до проведення чесних виборів, конкурентних виборів, таких, які будуть мати мінімальні складові фальсифікації. Із системи виборів прибрані ті речі, які у 2004 р. призвели до масштабної фальсифікації. Це – голосування на дому, наприклад, коли у нас були області, де по 12–15 % голосували на дому. Я хочу зрозуміти, хто забезпечував чесність голосування на дому? Я думаю, всі ми пам’ятаємо, як у 2004 р. голосували відкріпними талонами, коли в автобуси завантажувалися групи людей і голосували по всій країні по 20–30 разів. Я точно знаю, що пані Северінсен, яка тут зараз перебуває, вона дуже добре це пам’ятає. Все це видалено з закону, там цього немає. Сьогодні тільки голосування на місці, тільки за паспортом. Кожен кандидат у Президенти, хоча я підозрюю, що їх може бути більше, ніж депутатів у парламенті, кожен має сьогодні право формувати своїх спостерігачів і формувати своїх членів комісії. Абсолютно все прозоро. Я думаю, що цей закон не є ще абсолютно досконалим, і я рада буду, якщо ви будете його критикувати, ми будемо чути вашу критику і поправляти його далі.

Друга частина – наскільки неагресивно пройдуть ці вибори. Можу сказати, що вибори, з точки зору конкуренції, пройдуть достатньо агресивно, але що сьогодні важливо і чим сьогодні вибори відрізняються від 2004 р. – абсолютно вільний доступ до засобів масової інформації.

Можу вам твердо сказати, що те, що ми сьогодні всі маємо рівний доступ до засобів масової інформації і те, що можуть сьогодні по телебаченню першою новиною показати діючого лідера опозиції, а сьомою новиною показати діючого Прем’єр-міністра – це вже велике досягнення демократії в Україні.

Я щиро вірю в те, що вибори Президента не будуть йти у 25 турів. Тому що суспільство вже до цього неготове. Я переконана, що буде два тури, ці два тури дадуть країні обраного Президента, і, переконана, що цей вибір, якщо ми всі правильно спрацюємо, буде абсолютно демократичним.

Було б неправильно, якщо б я не сказала, що я вірю у свою перемогу і думаю, що так воно й буде. Але питання: чи буде розділена країна. Я хочу вас заспокоїти, заспокоїти, тому що не існує спеціальної технології, не існує спеціального політика, або спеціальної політичної сили, або спеціального меседжу, який

об'єднає країну на рахунок „раз, два три”, наприклад. Ми не наївні люди. У нас є певні цивілізаційні розколи. Ми це знаємо. Але в той же час вже сьогодні ми бачимо, що йде процес об'єднання, навіть незважаючи на хаос у політиці через недуже культурну конкуренцію. Саме тому наша політична сила у 2007 р. на парламентських виборах на всій території України брала достойний результат. Є політики, які поки що мають регіональне визначення. Їх в Україні достатньо. Але я розглядаю нашу політичну силу як силу, яка може бути об'єднавчою для України і, крім того, я розглядаю нашу силу політичну як об'єднавчу для еліт після президентських виборів. Ось це найважливіше. Нам потрібно навчитися не ворогувати. Нам потрібно навчитися слабкі сторони один одного бачити, виправляти їх і йти вперед. Але мова й про об'єднання еліт на всіх рівнях. Навколо чого? Знову ж підкреслюю, не навколо політичних сил, а навколо всіх головних цінностей, головних реформ, головних справжніх змін, які мусять відбуватися в Україні. І якщо ми знайдемо консенсус навколо того, як ці реформи і зміни мають виглядати, я думаю, що така консолідація відбудеться. Не навколо нечесного розподілу власності, не навколо нечесного злиття бюджетних ресурсів, так як це завжди було, не навколо того, хто кому друг і хто з ким іде в партнерство на чорну приватизацію. Такого не буде. І я буду гарантом того, що такого в Україні не буде. Але все інше, я думаю, що забезпечити зможу. Судову реформу, яку я бачу одним з найперших пріоритетів. Це є той стержень, на який можна буде всі реформи нанизувати. Якщо ми не зробимо реформу судової системи влади, то можна не починати все інше. Це моє глибоке переконання.

І думаю також, що ми зможемо об'єднатися навколо створення красивого, якісного, достойного для України інвестиційного клімату.

– У цьому залі неодноразово звучала думка про те, що країна має подавати позитивні сигнали. Цікаво почути, які конкретні індикатори життя країни вже зараз або в найближчій перспективі ми можемо позиціонувати, які плюси України в сприйнятті її міжнародною спільнотою?

– Важливе питання, тому що сигнали, які подає Україна, не менш важливі, ніж навіть конкретні справи. Особливо для фінансових ринків, для інвестиційних ринків важливо дуже. Я, наприклад, була переконана, що прекрасним позитивним сигналом для світу буде проведення другої в Україні за всі 18 років чесної приватизації Одеського припортового заводу. Ось я була переконана, що це той сигнал, який покаже: в Україні дійсно все перфектно в цьому напрямі. І ми оголосили цей аукціон, ми дали доступність для 18 світових компаній, які могли спокійно увійти, вибачте, нікому не влаштовуючи ніяких „відкатів”, спокійно подати документи і стати учасниками аукціону. Перший раз держава створила таку приватизаційну угоду, в якій передбачені всі пріоритети розвитку підприємства, всі пріоритети розвитку регіону, збереження соціальних параметрів – дійсно справжній договір про приватизацію. І що саме цікаве: у кризу, у цей

дуже важкий і незрозумілий час, інвестори зі всього світу пішли реєструватися на цю приватизацію. І я вважала, що це буде тим кроком України, який відкриє для інвестицій поле. Те, що відбулося, ви далі знаєте. Ви знаєте, що був виданий указ про заборону приватизації, наші тіньові компанії, які звикли все отримувати безкоштовно, вони пішли в суди й на базі указу Президента зруйнували всі ці речі, і сьогодні, замість того щоб займатися підтримкою бюджету в парламенті, я займаюся безкінечними зустрічами з інвесторами і виступаю як психотерапевт державного масштабу. Чому? Навіщо? Кому це потрібно? І тоді виникає інше питання: а кому потрібні справжні реформи в Україні і чи можна припинити розмови про них і щось добре зробити.

Саме тому я переконана в тому, що ми цю приватизацію красиво і надійно мусимо провести. Три учасники, я би сказала, з особливо надійною психікою, вони все ж таки збереглися. І я переконана, що конкурс буде і буде це красиво. Я вам можу сказати, що після президентських виборів нам обов'язково потрібно показати високий клас залучення інвесторів на прозорих, зрозумілих, конкурентних умовах і завершити процедуру приватизації в Україні.

Я не вірю і ніколи не вірила в те, що держава може бути ефективним власником. Можливо, державна монополія, така як Укрзалізниця, НАК „Нафтогаз”, „Енергоатом” на певному етапі. Але все інше – абсолютний абсурд. І нам потрібно створити в державі абсолютно інше сприйняття приватизації, абсолютно інше відношення до приватизації. Це значить, відродити наше підприємство, поміняти структуру економіки і структуру енергоспоживання. Я можу сказати, що позитивні сигнали – це конкретні кроки. Ось я вважаю, наприклад, позитивним абсолютно сигналом рекапіталізацію приватних банків, які на сьогодні перебувають у важкому стані. Ми показали як це робити, дякуючи усім радникам, які з нами це робили. І ми далі покажемо це, і це теж позитивний сигнал і для України, і для суспільства. А всі інші сигнали – це справжні реформи, які, по-перше, потрібно знати як робити, а ми точно знаємо як їх робити, тому що маємо великий досвід роботи в Україні, а по-друге, потрібно мати політичну волю, щоб їх робити, а по-третє, політичну консолідацію, щоб їх робити. Все це надзавдання. Україна звикла справлятися з надзавданнями. Доведеться цю добру традицію продовжувати.

– Скажіть, будь ласка, сьогодні, коли Ви дивитесь назад, які Ви бачите свої помилки, які б Ви бажали, щоб не були зроблені?

– Я просто так думаю, що може бути найскладніше для будь-якого політика? Це публічно аналізувати свої помилки. Це антиреклама в президентську кампанію. Але з іншого боку я абсолютно переконана, що у світі не можна знайти жодного політика без помилок. Саме тому помилки у нас також є.

У першу чергу, я вважаю великою помилкою всієї демократичної команди, що вона не знайшла натхнення, не знайшла інструментів і платформи для повної

консолідації своєї роботи. Я вважаю, що це призвело до величезного розчарування як в Україні, так і у світі. Можна сказати, що в тому, що демократичний табір розбитий і роз'єднаний, конфронтований можна вважати, що хтось більше винен, хтось менше, але я переконана, що кожна політична сила, яка вважає себе невід'ємною частиною демократичного кола, свою помилку і свою вину в цьому має. Я думаю, що якщо б ми змогли знайти консолідуючі основи для нашої співпраці – команда Президента, команда Голови Верховної Ради сьогоднішнього, команда, яку я очолюю, – мені здається, ми змогли би бути вже сьогодні мінімум на п'ять років попереду того, що маємо сьогодні. Мінімум на п'ять років. Це велика помилка.

Що стосується інших помилок. Можливо, є ще одна помилка. Це формування уряду суто на основі політичних конфігурацій і політичних пропозицій, коли частина уряду має добре політичне обличчя, непогані політики, але іноді не зовсім здатні тримати удар перед всіма викликами. І тому мені здається, що моя велика помилка, що я була певним конформістом, коли формувалися й перший, й другий уряди і дійсно уряди, на мій погляд, могли б виглядати сильнішими.

Але точно не моя помилка те, що ми почали працювати з МВФ першими серед усіх країн світу під час кризи.

– Пані Прем'єр-міністр, Ви сказали на початку про важливість Європи для Вас. Було б дуже корисно сьогодні для нас, особливо для народу України, знати, якими є практичні переваги від ближчих відносин Україні і Європи?

– Які громадяни України хотіли би бачити переваги від співпраці України і ЄС? Шановні друзі, одразу можу сказати про найбільшу зацікавленість громадян України – це спрощений візовий режим між Україною і ЄС. Якось хочеться жити за справедливістю, особливо коли ЄС має справедливість як одну з головних цінностей і принципів. Тому, якщо ми відкрили всі двері, запросили всіх без віз, робити бізнес, проводити ділові зустрічі, формувати свої відносини, то чому Україна не має права хоча б на частково дзеркальний варіант?

Я хочу вам сказати, що ми достойна країна, ми абсолютно були б гідні такого кроку з боку ЄС, щоб ми мали можливість їздити без віз. Але є прекрасний крок, який ми вже зробили з Польщею – ми змогли налагодити безвізовий рух для певних категорій громадян. Я хотіла би, щоб це якомога швидше набувало своєї реальності. І тому ми завжди ініціюємо початок переговорів з ЄС про спрощення візового режиму, а краще про безвізовий режим між Україною і Європейським Союзом. Але це те, що є на поверхні. Але насправді є фундаментальні речі, які сьогодні для України є важливими в європейській інтеграції.

Це, перш за все, зміцнення в Україні тих цінностей, якими живуть країни Європейського Союзу. По-друге, це побудова тих форматів нашого життя в Україні, якими живуть найрозвинутіші країни Європи. Якщо ми зробимо крок до зони вільної торгівлі, це – колосальні ринки, які з'являться для українських

виробників і для європейських також.

Мені здається, що навіть недостатньо часу цієї конференції для того, щоб перерахувати всі позитиви, які я особисто бачу для України при входженні України в ЄС. Але ще раз хочу зазначити, що ми хотіли би бачити Угоду про політичну асоціацію прагматичною. Не просто, щоб вона була і гріла нам душу, а щоб там були конкретні речі, які дають розуміння Україні, як нас сприймає Європейський Союз і як нас бачить Європейський Союз в недалекому майбутньому.

Але ми розуміємо складнощі і самого Європейського Союзу. Саме тому ми завжди вболіваємо за те, щоб швидше був перетравлений процес останнього розширення ЄС, щоб скоріше пройшло устаткування цього достатньо фундаментального розширення в самому Європейському Союзі. І ми завжди усвідомлюємо, що те, що Україна поки що не є членом ЄС, це, з одного боку, неготовність самої України, а з іншого боку, і проблеми в самому середовищі європейських країн.

– Юліє Володимирівно, сьогодні Ви говорили про важливість для розвитку демократії, економіки в тому числі громадянського суспільства. Яке Ваше бачення? Яким чином Ви, як кандидат у Президенти, можете допомогти розвитку громадянського суспільства, яке складається не тільки з громадян, а й з громадських організацій, з якими діалог ще слабо налагоджений і в уряді, і у Президента в тому числі.

– Я думаю, що це також одна з проблем, над якою треба працювати постійно – і завжди буде недостатньо. Це одна з тих проблем, що скільки б не було років демократії в кожній країні – 100, 200 або 18, – все одно це питання завжди буде актуальним для розвитку і вдосконалення.

Україна має досить коротку історію своєї демократії. Але в той же час я, як Прем'єр-міністр, відчуваю вже сьогодні вади роботи самої влади від того, що влада багато років була відокремлена від громадських кіл, від професійних кіл, і від того якість реформ, повірте мені, буде набагато гіршою, якщо їх намагатися проводити професійно.

Що сьогодні робить уряд? Ми робимо сьогодні дуже прості речі. Ми беремо цілий напрямок професійний. Наприклад, освіта. І ми створюємо спеціальні ради: рада ректорів України, і ми з ними сьогодні обговорюємо, як мусить виглядати вища освіта; студентська рада, яка працює разом з урядом; рада інвесторів. Наприклад, останнє, що я можу сказати, ми зараз створили перший раз за всі часи Асоціацію сільських, селищних голів. Ми були ініціаторами, ми підтримали, ми налагодили відносини і місцеве самоврядування сьогодні присутнє на кожному засіданні уряду. У нас на кожному засіданні уряду присутній Уповноважений з прав людини, присутні керівники всіх незалежних профспілок, у робочому, а не в показовому режимі. І ми їх чуємо, ми їх слухаємо, з урахуванням їхніх пропозицій

ми приймаємо нормативні документи, і разом з ними відпрацьовуємо реформи.

Я можу зараз тільки одне резюме зробити: поки влада не увійде у повний контакт з громадянським суспільством, ця влада ніколи не буде ефективною, ні з точки зору тактичного управління, ні з точки зору проведення стратегічних реформ. І тому я планую збільшувати кількість таких кіл, які будуть працювати безпосередньо з урядом, тримати з ними постійний зв'язок і формувати з ними нормативну законодавчу базу країни.

– Говорячи про європейські перспективи України, чи не могли б Ви визначити місце східного партнерства та його роль, як внеску до модернізації України, модернізації громадянського суспільства в Україні?

– Я ще раз хочу сказати, що ми розглядаємо східне партнерство як ще один крок наближення України до Європейського Союзу. І я дякую зараз і Польщі, і Швеції за те, що ініціювали цей процес, цей процес підтримали, я б хотіла просто подякувати за те, що ми наблизилися до тих програм, які фінансуються Європейським Союзом, які ініціюються ЄС. І східне партнерство дає нам доступ до участі у цих програмах тоді, коли до такого формату у нас такого доступу не було. І це, безумовно, для нас надія на зміцнення співпраці.

Що стосується Польщі і України. Це – любов між країнами, це дійсно теплі, дружні відносини, які породжують нову якість у партнерстві між країнами. Я думаю, тому Польща і була ініціатором у тому числі такого формату, як східне партнерство. Ми звикли до того, що польські політики самого найвищого рівня завжди були найбільшою підтримкою України щодо нашої інтеграції з Європейським Союзом. Тут присутній один з Президентів Польщі, який займався цим постійно, персонально і ефективно. Я хочу, пане Квасневський, подякувати Вам за це.

Що стосується сьогоденних актуальних напрямів співпраці України з Польщею. Я не можу не сказати про підготовку до Євро-2012. І у нас тут сьогодні не тільки партнерство, а й відповідна добра конкуренція. Ми постійно спостерігаємо: хто побудував які стадіони, хто які аеропорти, хто краще готується, хто гірше, і така конкуренція породжує абсолютно нову якість, гарну якість. І коли я розмовляю з Д. Туском, ми завжди з ним спочатку робимо маленький звіт, як ми просунулися на шляху підготовки до Євро-2012.

Єдине: ми планували, і це вже було реальною перспективою, зіграти спільний футбольний матч між урядом Польщі і урядом України, і власне вже все підготували. Але прем'єр-міністр Польщі як досвідчений політик сказав: добре, ми зіграємо в Україні тільки в тому випадку, якщо в такій же футбольній формі, як і він, я буду капітаном команди і буду бігати по полю. Я поки що не можу прийняти це дипломатичне рішення і на чолі футбольної команди вийти на поле. Але я все зроблю для того, щоб все ж таки наші урядові команди напередодні зіграли. Хоча я знаю, що Д. Туск дуже сильний футболіст, і він займається цим на

професійній основі.

Шановні друзі, я б хотіла, щоб так як виглядають сьогодні відносини України з Польщею, щоб так виглядали відносини України з усім Європейським Союзом. І це буде просто прекрасно для України (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2009. – 26.09).

Актуальна прес-конференція

С. Горова, влас. кор. СІАЗ

Україна у світі очами політичного експерта

“Позиція України в світі, що змінюється” – так була анонсована тема прес-конференції провідного експерта Інституту зовнішньої політики Дипломатичної академії при МЗС України О. Палія, який намагався її присвятити результатам візиту Президента України на засідання Генасамблеї ООН.

На початку свого виступу О. Палій зазначив, що “протягом останніх двох років позиції України у світі серйозно підважилися”. Серед об’єктивних для цього причин було вказано на посилення позицій окремих держав у світі, що пов’язане з перерозподілом економічної сили. Тобто відбувається “ослаблення” Заходу. Бразилія, Індія та Китай сьогодні набувають потужної економічної ваги. А от до Східної Європи, навпаки, спостерігається певне падіння інтересу серед багатьох західних країн.

Крім того, зазначив експерт, спостерігається досить суттєве падіння інтересу Західної Європи і США до України. “У цьому питанні є і суб’єктивний чинник. В Європі говорять про розчарування від України. Представник Єврокомісії з питань зовнішньої політики і безпеки й інші діячі заявляють, що Україна їх розчарувала після помаранчевої революції. Я думаю, що тут є провина, звичайно, як влади, так і опозиції. Це результат управління країною всієї нашої політичної еліти. І ті шанси, які відкривалися перед Україною після 2004 р., не були використані належним чином”, – стверджував експерт Інституту зовнішньої політики Дипломатичної академії при МЗС України.

За його словами, на сьогоднішній день наростає тиск на нашу державу з боку Російської Федерації. “Тому ми сьогодні перебуваємо в надзвичайно кислотному середовищі. Існують дуже серйозні ризики для безпеки України”, – наголошував О. Палій.

Він звертав увагу журналістів на статтю В. Горбуліна і В. Литвиненка, в якій було спрогнозовано в найближчі роки наростання тиску на Україну з боку Росії. “Він (*тиск. – Авт.*) стане жорстоким. І, у результаті, буде спрямований на те, щоб поділити країну на різні частини. Одну – приєднати до Росії. А іншу – зробити

залежною від себе. Мені здається, що така оцінка ризиків дуже актуальна через те, що називає речі своїми іменами”, – сказав експерт, коментуючи статтю.

За його словами, Росія здійснює певні військово-політичні кроки стосовно нашої держави. У тому числі відбувається переміщення окремих військових частин до кордонів з Україною. “Усе це не може нас не турбувати. Оскільки Україна протягом усіх років незалежності не перемістила на східний кордон жодної військової частини. Ми хотіли вірити, що немає потреби зміцнювати кордони на сході. Але Росія, будучи ядерною державою і державою надзвичайно потужною у військовому сенсі, на кордоні з Україною концентрує свої військові частини”, – стверджував О. Палій.

Існують припущення, і Україну вони не можуть не турбувати, про те, що наша держава може виступити як розмінна монета в геополітичних торгах між Заходом та Росією, заявив експерт.

Говорячи про візит Президента В. Ющенка на засідання Генеральної Асамблеї ООН, він звернув увагу на те, що “основний український меседж” полягав у тому, щоб підтвердити: Україна перебуває в не дуже простому геополітичному становищі, і провести відповідну дискусію навколо питань безпеки в Східноєвропейському регіоні. Президентом було також запропоновано створення економічної ради безпеки ООН, піднято певні екологічні проблеми і внесено конкретні пропозиції стосовно боротьби з піратством.

“Пропозиція Президента щодо створення економічної ради безпеки – абсолютно логічна. Вона передбачає реформи, які можуть початися зараз і тривати десятиліття. Але той факт, що Україна підтримує і, можна сказати, виступила ініціатором окремих ідей, свідчить про те, що наша зовнішня політика робить хороші жести. Я думаю, що така позиція була досить схвально зустрита багатьма країнами, представленими в ООН”, – говорив О. Палій.

Торкаючись дуже важливих проблем, пов’язаних із міжнародним позиціонуванням України, О. Палій, на жаль, був не досить підготовленим до розкриття теми. Деякі твердження його були голосливими (як, наприклад: “Протягом останніх двох років позиції України у світі серйозно підважилися”). Експерт слабо аргументував деякі твердження (як, наприклад: “Така оцінка ризиків дуже актуальна через те, що називає речі своїми іменами”). Не поцікавившись відгуками експертів стосовно пропозицій Президента на засіданні Генеральної Асамблеї ООН, він висловлює припущення: “Я думаю, що така позиція була досить схвально зустрита багатьма країнами, представленими в ООН”. Такого роду недоліки, на жаль, знизили значення прес-конференції по дуже важливій, суспільно значимій темі.

(Інформація CIA3)

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб.

Голова Верховної Ради України В. Литвин: стартові позиції напередодні президентських виборів

З відкриттям нового політичного сезону Голова Верховної Ради В. Литвин та Блок його імені у парламенті демонструють активну позицію щодо більшості актуальних на даний момент питань. Зокрема, одним з таких на початку вересня вкотре стала ідея розпуску чи саморозпуску парламенту, поштовхом до виникнення якої стало заблокування роботи Верховної Ради у перший же день відкриття нової сесії. Спікер В. Литвин, дещо знервований черговою бездіяльністю парламенту, заявив: “Верховна Рада повинна працювати. Вважаєте інакше, сліпо йдете за вказівками? Тоді давайте приймемо рішення про припинення її діяльності через саморозпуск”.

Теза, спересердя запущена В. Литвином, дуже швидко знайшла відгук у політикумі і фактично відразу була підтримана Президентом В. Ющенком. В інтерв'ю телеканалу “Інтер” глава держави заявив, що саморозпуск – один із виходів з парламентського конфлікту: “Це те, що відповідає чинній Конституції, і ми ще до виборів могли б змінити цю ситуацію і прийти до працездатного парламенту”. За словами В. Ющенка, “непрацюючий парламент країні не потрібен – це занадто дороге шоу, яке влаштовується двома силами”.

Іншим виходом із парламентського тупика Президент назвав вихід із коаліції однієї з фракцій. “Норма Конституції, яка говорить про те, що за півроку до президентських виборів неможливі дострокові парламентські вибори, – це так, але це з ініціативи Президента. А з ініціативи члена коаліції, якщо він виходить з коаліції, – це абсолютно можливо”. В. Ющенко додав, що якби мав право, то розпустив би таку Верховну Раду.

Водночас перший віце-спікер О. Лавринович заявив на брифінгу, що виключне право розпустити Верховну Раду має лише Президент. “Але вже не діючий Президент, бо в нього нема такого права”, – зазначив віце-спікер. Отже, “це може бути тільки в наступному році”.

Щодо саморозпуску, то міністр юстиції М. Онішук вважає, що сценарій із достроковими виборами можливий лише в одному випадку – якщо свої мандати складе понад 150 депутатів. “Теоретично лише в одному випадку парламент може постати перед проблемою нових виборів – це той випадок, коли чисельний склад Верховної Ради буде менший, ніж дві третини від її конституційного складу”, – сказав М. Онішук в інтерв'ю 5-му каналу. Утім, за словами міністра, “судячи із заяв політиків, такий варіант розвитку подій вважається малоімовірним”. Адже

більшість з них не бачить не тільки правових підстав для розпуску парламенту, а й політичної вигоди від цього кроку, оскільки втрата парламентської трибуни напередодні президентських перегонів позбавила б їх основної можливості презентувати політичні платформи своїх кандидатів у Президенти.

На думку народного депутата від Блоку В. Литвина О. Зарубінського, розпуск парламенту вигідний перш за все Президенту В. Ющенку. “Для нього, очевидно, парламент є не просто мішенню для критики, але й інститутом, перекладаючи відповідальність на який, він вважає, що звільняється від власної відповідальності за стан справ у країні. Думаю, що це також вигідно частині Партії регіонів, для якої зміна уряду означає припинення втрати своїх капіталів. Більше, я думаю, нікому це не вигідно”, – вважає О. Зарубінський. Заклик В. Литвина до розпуску парламенту О. Зарубінський назвав “криком душі людини, яка усвідомлює, що такий інститут, як парламент, повинен працювати”.

Президент В. Ющенко, зі свого боку, намагаючись, очевидно, заручитися підтримкою В. Литвина у питанні розпуску Верховної Ради, 2 вересня зустрівся зі спікером для обговорення цієї проблеми. Глава держави висловив думку про те, що Верховна Рада має стати центром забезпечення стабільності й діалогу в політикумі та суспільстві, а натомість в парламенті – криза. “Якщо більшість реальна, вона має нести відповідальність. Якщо цієї більшості немає, парламент, у рамках чинної Конституції, має шукати відповідь у відповідному переформатуванні коаліції. Якщо і це неможливо, як стверджує Конституція, наступний можливий крок подолання цієї кризи – це саморозпуск українського парламенту”, – підкреслив В. Ющенко у коментарі після зустрічі, який поширила його прес-служба.

Проте вже 3 вересня В. Литвин поспішив заявити, що він не говорив про розпуск парламенту під час зустрічі з Президентом, і наголосив, що для розпуску немає правових підстав. За його словами, відбувся лише обмін думками “з приводу того, що має в своєму законодавчому портфелі Верховна Рада, які плани, які проблеми”. І, як вважає спікер, ці “плани – грандіозні, проблеми – очевидні і непереможні”.

Таким чином, В. Литвин дав зрозуміти, що він не буде союзником В. Ющенка і не сприятиме саморозпуску парламенту. На думку експертів, це закономірно в першу чергу тому, що в В. Литвин, як кандидат у Президенти, не хоче втрачати зручної площадки для старту, якою сьогодні є крісло спікера. Натомість голова ВР був би не проти затягнути опонентів на власне поле і виступити в ролі арбітра, що, як він, очевидно, сподівається, мало б додати йому ваги в очах суспільства.

Мабуть, тому він виступив з ініціативою провести спеціальне засідання парламенту за участі Президента та уряду, на якому запропонував обговорити подальший розвиток країни. Проте ні Президент, ні Прем’єр на цю пропозицію поки що не відреагували.

Зате увагу багатьох представників українського політикуму привернула до себе інша ініціатива В. Литвина – щодо не нарахування заробітної плати народним депутатам за ті дні, коли Верховна Рада не розпочала роботу або була

заблокована. Голова ВР підписав відповідне розпорядження і попросив парламентаріїв “з розумінням поставитись до такої позиції”.

За задумом В. Литвина, тепер депутат, перш ніж заблокувати трибуну, мусить кілька разів подумати, чи варто це робити, адже від цього потерпатиме не лише кишень бунтівного політика, а й решти колег. Якщо його рішення не подобається, каже спікер, треба шукати можливість домовлятися. “Якщо людина не працює, не приходить на виробництво, то зарплату ніхто не платить”, – навів приклад Голова Верховної Ради.

На відміну від народних обранців, яким не сподобалося нововведення В. Литвина, ініціатива спікера знайшла підтримку серед народу. Зокрема, всеукраїнським телефонним опитуванням “Ставлення українців до блокування роботи Верховної Ради”, проведеного Інститутом ім. Горшеніна, було встановлено, що громадяни України негативно ставляться до блокування роботи Верховної Ради. Про це заявили 73,4 % опитаних. На думку 37 % респондентів, депутатів непрацюючого парламенту потрібно позбавити зарплати. Більш радикальної точки зору – парламент повинен саморозпуститися – дотримуються 23,2 % опитаних. Також значна кількість українців (12,8 %) вважають, що Президент або Прем’єр-міністр повинен силою примусити депутатів повернутися до роботи. При цьому, вважають, що саме Прем’єр-міністру в цій ситуації слід узяти всю владу в свої руки 7,1 % опитаних, а за введення прямого президентського правління висловлюються 4,2 % українців. Також деяка кількість респондентів вважають, що ті депутати, які хочуть працювати, повинні збиратися зовні парламентських стін і приймати закони (10 %), або всіх депутатів треба відправити у безоплатну відпустку (8,9 %).

Що стосується прийняття пропонованого Партією регіонів законопроекту про підвищення соціальних стандартів, то, на думку В. Литвина, він є “ключовою фішкою” під час виборчої кампанії цієї політичної сили, і це підтверджує, що повторюється сценарій 2004 р., коли ставка робилася на те, щоб парламент не працював і “щоб були розмови про підвищення соціальних виплат”. Як стверджує спікер, Партії регіонів “рішення не потрібне, а потрібен процес”.

Водночас Голова Верховної Ради виступає за заслуховування парламентом звіту Рахункової палати про стан наповнення державного бюджету для визначення джерел, за рахунок яких може бути профінансовано підвищення рівня соціальних стандартів. На засіданні Погоджувальної ради спікер у черговий раз підкреслив необхідність розблокування роботи парламенту для того, щоб можна було робити конкретні кроки для поліпшення соціального становища населення.

Він запропонував по черзі виносити на голосування всі законопроекти, що стосуються соціальних питань. Що стосується пропозицій фракції Партії регіонів щодо підвищення мінімальних пенсій і зарплат, то В. Литвин виступив за ухвалення одного з цих законопроектів за основу і доробку його до другого читання. Також спікер виступив з ініціативою провести 21 вересня збори всіх депутатів для того, щоб можна було почути їх позицію з питання підвищення

соцстандартів. На його думку, це сприятиме знаходженню компромісу з цього питання.

У свою чергу заступник голови фракції ПР О. Єфремов відзначив, що виступає проти такого варіанта рішення проблеми, оскільки Рада вже приймала в першому читанні законопроект про підвищення соціальних стандартів, допрацьовувала його, проте в цілому прийняти його так і не вдалося.

Відповідаючи на питання журналістів про те, чи відновить роботу парламент після можливого ухвалення закону про підвищення соціальних стандартів, В. Литвин заявив, що Верховна Рада України працюватиме, якщо Партія регіонів відмовиться від тактики руйнування роботи парламенту.

За словами Голови Верховної Ради, він має намір звернутися до народу України щодо ситуації в парламенті і в країні, оскільки на сьогодні ситуація в Україні “україн небезпечна для країни, для людей”.

Він також повідомив, що звернувся з листом до Національної академії наук України з пропозицією підготувати доповідь про соціально-економічне становище України і можливі його наслідки для народу і держави. За словами В. Литвина, важливо, щоб доповідь підготувала саме НАН, оскільки “сьогодні немає довіри до гілок влади”.

Рейтинг В. Литвина, за даними різних агентств, коливається у межах 4–5 %. При цьому спікер парламенту має чи не найменший відсоток недовіри з боку виборців, оскільки позиціонує себе у ролі арбітра між політичними силами, закликає всіх до злагодженої роботи та вирізняється особливою гнучкістю у висловлюваннях.

На сьогоднішній день із першорядних політиків В. Литвин найменше вдається до всіляких технологічних трюків. Крім роботи у Верховній Раді, своє бачення ситуації спікер поширює через поїздки регіонами, які останнім часом стали досить активними. За серпень – вересень він відвідав АРК, Херсонську, Кіровоградську, Миколаївську, Луганську, Донецьку, Житомирську, Чернівецьку області. За словами В. Литвина, відвідування областей, міст і сіл перед початком чергової сесії Верховної Ради – це для нього звичайна практика, оскільки йому, як керівнику органу законодавчої влади, важливо знати, як оцінюють громадяни країни роботу парламенту, чого від нього чекають у першу чергу. Утім, як видно із заяв та політичних оцінок, висловлюваних спікером під час виступів у регіонах та на прес-конференціях для регіональних ЗМІ, ці поїздки слід розглядати як елемент передвиборної кампанії кандидата в Президенти В. Литвина.

Зокрема, Голова Верховної Ради, заявляючи про свій намір балотуватися на посаду Президента України, не виключає, що візьме кредит в банку для застави в 2,5 млн грн, який потрібно внести кандидату в Президенти. На питання, послугами якого банку спікер може скористатися, В. Литвин сказав: “У тому, в якому дадуть”. Крім того, відповідаючи на питання, хто спонсорує президентську кампанію В. Литвина і діяльність очолюваної ним Народної партії, спікер сказав: “Сьогодні навіть олігархи переживають не найкращі часи. Вони вже розібрали кандидатів. До мене в чергу ніхто не шикуються, і закордон мені не допоможе. Я

шукаю можливості фінансування, тому фактично ще не розгортав кампанію”. Разом з тим В. Литвин наголосив, що він хотів би залишатися незалежним від спонсорів кандидатом, аби потім “не відпрацьовувати” їхні фінансові послуги.

В. Литвин також додав, що намагається мінімізувати витрати і підвищити ефективність кампанії: зустрічається з людьми “прямо на сходинах будинків культури, на крилечках установ”, що дає змогу не витратитися на аренду залів. На питання журналістів, чи актуальний сьогодні відомий з попередньої виборчої кампанії лозунг “Україні потрібен Литвин”, спікер з іронією відзначив: “Бачите, тепер мало хто пригадає основні гасла партії В. Януковича, Ю. Тимошенко або комуністів. А цей пам’ятають, він людей зачепив. Тому ми його конкретизуємо: Україні потрібен тільки Литвин. Щоб звучало максимально конкретно і мобілізуюче”.

На питання, кого він вважає своїми основними конкурентами на майбутніх президентських виборах, В. Литвин відповів: “Нинішня ситуація, економічна і соціальна, тотальне розчарування людей, невіра у вся і всіх – це мій головний конкурент”.

Під час поїздок регіонами Голова Верховної Ради висловив свою позицію і щодо деяких міжнародних питань. Зокрема, перебуваючи у Житомирі під час святкування 1125-річчя заснування міста, В. Литвин заявив, що нещодавно прийнятий у Росії закон про використання російської армії за межами РФ не спрямований проти України. Він зазначив, що “Росія приймає такий закон, який їй потрібен”, додавши, що прийняття згаданого закону є суверенним правом РФ. При цьому В. Литвин наголосив, що українцям треба “не думати, що думає про нас Росія, а думати над тим, що ми думаємо про себе і як ми себе, власне, оцінюємо”. Для усвідомлення українцями цього необхідно вести серйозний діалог з Росією й мати передбачувані відносини з цією державою. “Росія визначає ту політику в зовнішньоекономічному плані, яку вона вважає за потрібне”, – підкреслив В. Литвин.

Він також нагадав, що й раніше заявляв про необхідність того, щоб українські політики говорили “не стільки про незалежність України, скільки про взаємозалежність Української держави від інших країн на основі міжнародного права та законів, за якими розвивається світ в економічному плані”.

Таким чином, можна стверджувати, що В. Литвин фактично розпочав передвиборну кампанію, використовуючи наявні для цього на сьогодні засоби – трибуну Верховної Ради, поїздки регіонами, заяви щодо найактуальніших питань української та міжнародної політики. За рівнем електоральної підтримки Голова Верховної Ради на сьогодні входить до п’ятірки найрейтинговіших політиків, маючи, з одного боку, значний розрив порівняно з відсотками лідерів, а з іншого – позитивну динаміку рейтингу, яка, однак, навряд чи зробить його фаворитом президентських перегонів.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Литвин вважає, що парламент має продемонструвати відповідальність під час розгляду бюджету на наступний рік.

Під час зустрічі з жителями міста Вишгород Київської області В. Литвин зазначив, що бюджет “не можна охарактеризувати як поганий чи добрий”, і парламент повинен розглянути цей документ “як ескізні намітки, аби зробити справжній, реальний основний економічний закон, потрібний країні”.

“Я вважаю, що Верховна Рада повинна продемонструвати відповідальність та визначитись, чи брати його до впровадження, чи повертати на доопрацювання Кабінету Міністрів. Для цього потрібно почути, який економічний стан країни”, – зазначив керівник українського парламенту. Він повідомив, що звернувся до Національної академії наук України з пропозицією підготувати доповідь про соціально-економічний стан країни і наслідки для народу і держави. В. Литвин вкотре наголосив на необхідності проведення спеціального засідання парламенту за участю керівництва держави і Національного банку, на якому буде заслухана доповідь НАНУ. Після обговорення реального стану справ у країні, вважає він, можна буде перейти до розгляду бюджету.

В. Литвин наголосив, що наразі рівень розвитку України перебуває на рівні 2004 р. Голова Верховної Ради України висловив думку, що цей факт “примусить політиків діяти тверезо” (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2009. – 28.09.*)

Комитет Верховной Рады по вопросам Регламента просит Председателя ВР В. Литвина отменить его решение не начислять зарплату депутатам за дни, когда парламент не смог начать свою работу или был заблокирован. Об этом в эфире телекомпании 5 канал заявил В. Литвин.

“Я получил письмо и решение Комитета по вопросам Регламента, что комитет единогласно требует от меня отменить это решение”, – сказал он.

При этом он подчеркнул, что не намерен менять свое решение (*Вовремя.info (www.vovremya.info). – 2009. – 28.09.*)

Председатель Верховной Рады Украины В. Литвин прогнозирует, что “настоящая война” начнется после первого тура президентских выборов.

По его словам, “сегодня реализуется один из сценариев полной дезорганизации работы Верховной Рады Украины”.

Он убежден, что это делается для того, чтобы “в случае необходимости ввести чрезвычайное положение с целью не допустить дальнейшего развития

избирательного процесса в силу неблагоприятно складывающихся обстоятельств”.

Отвечая на вопрос о том, что и ему выгодно, чтобы результаты второго тура не были определены, и он смог бы тогда управлять страной как исполняющий обязанности Президента Украины, В. Литвин ответил, что такого развития событий не может быть.

Он напомнил, что не может быть исполняющего обязанности Президента Украины, поскольку глава государства слагает свои полномочия в день принятия присяги новоизбранным Президентом (*Четверта Влада (www.4vlada.net)*. – 2009. – 27.09).

Конституционный Суд может признать неконституционным Регламент Верховной Рады. Об этом заявил спикер парламента В. Литвин.

“Конституционный Суд рассматривает Регламент и признает его, судя по всему, неконституционным, что может привести к определенным сложностям, – сказал В. Литвин. – И я беру на себя смелость утверждать, даже к срыву избирательного процесса”.

По мнению спикера, после такого решения Конституционного Суда любой гражданин Украины “обратится в обычный суд... с жалобой о том, что решение Верховной Рады Украины по закону о выборах Президента надо признать недействительным, потому что Верховная Рада не имела соответствующего Регламента, точнее – он был признан неконституционным” (*Перший Діловий канал (www.fbc.net.ua)*. – 2009. – 28.09).

Голова Верховної Ради України В. Литвин заявляє, що розробляється сценарій щодо проведення дострокових виборів до парламенту в травні 2010 р. На цьому він наголосив в ефірі 5-го каналу.

Він зазначив, що сьогодні “підганяється сценарій щодо проведення 30 травня виборів до органів місцевого самоврядування і заразом проведення дочасних виборів до Верховної Ради”. За його словами, це робиться з метою “закріпити свій успіх на президентських виборах”.

Відповідаючи на запитання щодо можливості перенесення засідання парламенту України до іншого приміщення з тим, щоб парламент зміг запрацювати, В. Литвин зауважив: “Простіше поставити проблему в іншій площині – узагалі знести Верховну Раду України”.

Він нагадав, що і в Конституції, і в Регламенті парламенту передбачено, що засідання мають проводитися тільки у будівлі Верховної Ради.

За його словами, нинішнє блокування роботи парламенту фракцією Партії регіонів “викликає повну огиду” (*ДЕПУТАТ.org.ua (deputat.org.ua)*. – 2009. – 28.09).

Опозиції в Україні не буде, якщо Президентом України буде обрано лідера БЮТ Ю. Тимошенко. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Литвин на телеканалі ТВі у програмі “Наверху”.

“У результаті такої перемоги опозиції не буде, тому що ті, хто сьогодні називають себе опозиціонерами, дружніми рядами рвонуть одразу присягати на вірність”, – сказав В. Литвин.

Він вважає, що в разі перемоги на президентських виборах лідера Партії регіонів В. Януковича у нього “буде сильна опозиція”. “Ю. Тимошенко, треба віддати їй належне, може працювати до самозабуття однаково як в опозиції, так і при владі”, – відзначив спікер. При цьому він додав, що до самозабуття – не означає, що ефективно (*ДЕПУТАТ.org.ua (deputat.org.ua). – 2009. – 28.09*).

В Верховной Раде ведется учет посещений народными депутатами заседаний парламента. Пропущенные дни учитывались при начислении парламентариям зарплаты. Таким образом, по данным Комитета по Регламенту и депутатской этике, на сегодняшний день удалось сэкономить около 10 млн грн.

Как пояснил представитель комитета В. Камчатный, зарплату урезали только тем депутатам, которые не проходили письменную регистрацию в дни заседания парламента.

В числе главных штрафников – преимущественно депутаты от Партии регионов (*Четверта Влада (www.4vlada.net). – 2009. – 28.09*).

Окружной админсуд Киева приостановил действие 16 кадровых указов Президента В. Ющенко, среди которых указы о назначении двух губернаторов. Об этом сообщил народный депутат БЮТ, представляющий Кабмин во время процесса, В. Пилипенко.

Кабмин обратился с иском в связи с тем, что эти назначения прошли без представления правительства, как того требует закон.

В. Пилипенко заявил, что суд вынес решения о приостановлении действия указов о назначении главы Киевской обладминистрации В. Вакараша, главы Кировоградской обладминистрации В. Мовчана, а также о назначении 14 глав районных администраций.

Решения о приостановлении действия указов Президента вынесено в обеспечение иска правительства (*УРА-Информ.Донбасс (ura.dn.ua). – 2009. – 29.09*).

Глава парламентского Комитета по вопросам промышленной и регуляторной политики и предпринимательства Н. Королевская считает,

что оппозиция больше всего боится, что те социальные стандарты, которые она якобы “отстаивает”, будут действительно приняты.

“Для того чтобы ввести социальные стандарты, которые они декларируют, нужно будет поднять зарплаты на всех частных предприятиях. А значит – просто прекратить выплату заработных плат и закрыть эти предприятия, потому что существуют объективные экономические реалии, – сказала Н. Королевская. – Необходимо хоть чуть-чуть быть экономистами и хоть чуть-чуть разбираться в тех процессах, которые происходят в стране. Как народный депутат, я постоянно общаюсь со своими избирателями, на заседаниях комитета и круглых столах – получаю обратную связь от предпринимателей. И могу с уверенностью утверждать, что и те, и другие хотят одного – стабильности. Люди хотят быть уверенными в постоянности своих доходов. Им не нужны новые обещания, которые грозят потерей сегодняшних гарантированных выплат”.

В комментарии “Фактам” с О. Соколовой” (ICTV) глава парламентского Комитета промполитики подчеркнула, что популизм в таком серьезном вопросе, как социальные гарантии, приводит только к усилению кризиса и экономическому дисбалансу в обществе. Те социальные стандарты, которые являются реальными, исходя из нынешнего состояния экономики, заложены как раз в проекте бюджета-2010.

“К сожалению, в течение последнего 2009 г. мы научились жить в системе координат, когда в стране работает только Кабинет Министров. Все остальные – у трибуны, в палатках, на площадях, за границей – ведут жизнь, абсолютно оторванную от реальных проблем страны. Поэтому бюджет 2010 г. создавался как бюджет реформ, стимулов и выхода страны из кризиса. И этот бюджет будет работать”, – уверена Н. Королевская (*ProUA (www.proua.com)*). – 2009. – 28.09).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент В. Ющенко констатирует прогресс в подготовке к проведению в Украине чемпионата Европы по футболу в 2012 г. Об этом он сказал, открывая заседание координационного совета по подготовке и проведению в Украине финальной части Евро-2012.

“Реализация подготовки идет практически по графику. У Украины есть прогресс, который дает оптимистические прогнозы относительно проведения финальной части чемпионата”, – сказал В. Ющенко.

В частности, по его словам, достигнут хороший прогресс в развитии отельной инфраструктуры.

В. Ющенко поблагодарил вице-премьер министра И. Васюника за хорошую координационную работу мероприятий по подготовке к проведению чемпионата.

Он сообщил, что следующее заседание координационного совета будет

посвящено теме поиска финансирования для подготовки к проведению ЧЕ-2012 по футболу в банковской сфере Украины (*Вовремя.info (www.vovremya.info)*. – 2009. – 28.09).

Президент Украины В. Ющенко встретился с вице-президентом Мирового банка по региону Европы и Средней Азии Ф. Ле Уору. Как сообщили в пресс-службе главы государства, главными темами разговора в понедельник, 28 сентября, были состояние реализации проектов Мирового банка в Украине, подготовка системных и отдельных инвестиционных проектов нашего сотрудничества, перспективы развития отношений Украины, с банком и направления их перестройки.

Он отметил, что украинская сторона, безусловно, надеется на последующее динамическое сотрудничество – следовательно в рамках визита Ф. Ле Уору очевидно будут обсуждаться „наиболее важные и стратегические для Украины проекты”, в том числе поддержка институциональных реформ в Украине через инструмент системных ссуд на политику развития.

Президент Украины В. Ющенко и вице-президент Всемирного банка (ВБ) по региону Европы и Центральной Азии Ф. Ле Уору намерены обсудить финансирование проектов, в том числе и по модернизации газотранспортной системы (ГТС) Украины.

В. Ющенко подчеркнул, что украинская сторона считает важным “финансирование проектов по реабилитации газотранспортной системы”. По словам главы государства, это проекты, “которые требуют проведения глубокой реформы, а с другой стороны – финансовой поддержки”.

Глава государства выразил надежду, что плодотворный и конструктивный диалог между Мировым банком и Украиной будет продолжаться и в дальнейшем (*УРА-Информ (ura-inform.com)*. – 2009. – 28.09).

Президент Украины В. Ющенко просит Россию выдать украинскому следствию его возможных отравителей. Об этом он заявил в интервью телеканалу “1+1”.

„Эти три человека, которые непосредственно принимали меня, угощали и обслуживали, сегодня, к сожалению, в России... Всех поименно знает Россия, знают высшие руководители, так как в их адрес передавались запросы о передаче украинскому следствию”, – отметил Президент.

„Это та ключевая точка, которая должна стать тем финальным компонентом дела, который бы дал возможность сказать нации, кто отравил Президента, какие были мотивы и кто должен за это отвечать”, – подчеркнул В. Ющенко.

Комментируя предположения о фальсификации отравления, В. Ющенко сказал: „Такого рода нападки, причем от безнравственных людей, которые будут

использовать мое отравление как способ поддерживать на высоком уровне политическую и общественную дискуссию и дискредитации, в частности, меня...такие люди всегда будут” (*УРА-Информ (ura-inform.com)*). – 2009. – 28.09).

Премьер-министр Ю. Тимошенко поручила Минтопэнерго и Национальной комиссии регулирования электроэнергетики обеспечить безубыточную деятельность энергогенерирующих госкомпаний во II полугодии этого года.

В частности, с этой целью Премьер-министр поручила Минтопэнерго и НАК „Энергетическая компания Украины” представить предложения по усовершенствованию процедуры проведения госзакупок за госсредства. Ю. Тимошенко также поручила подготовить согласованный проект решения о полной компенсации процентов по кредитам, взятым госгенерациями для закупки угля у предприятий Минуглепрома в 2009 г.

Кроме того, глава правительства поручила НКРЭ, Минэкономики, Минтруда и Минтопэнерго обеспечить оптимизацию тарифов на электроэнергию для населения с учетом социальных стандартов. Ю. Тимошенко также поручила Минфину и ГНАУ при доработке Госбюджета-2010 предусмотреть возможность рассрочки налоговых обязательств энергогенерирующих госкомпаний по налогу на прибыль по результатам 2009 г., возникших в результате увеличения стоимости угля (*Объектив (www.objectiv.tv)*). – 2009. – 28.09).

Премьер-министр Украины Ю. Тимошенко от имени Украины принесла извинения тем странам, которые в начале 2009 г. столкнулись с проблемами при поставках российского газа.

“Я хочу принести извинения тем странам, которые почувствовали временный дискомфорт от урегулирования газового вопроса между Россией и Украиной”, – сказала Премьер, выступая в Крыму на 6-м саммите Ялтинской европейской стратегии.

В то же время Премьер Украины заверила участников саммита, что в конце 2009 – начале 2010 г. не стоит опасаться возникновения проблем с поставками газа в Европу (*Версии.com (www.versii.com)*). – 2009. – 25.09).

Премьер-министр Ю. Тимошенко считает, что коррупция должна караться пожизненным заключением.

“Моя позиция: все равны перед законом, а за коррупцию я бы давала пожизненное заключение”, – заявила Ю. Тимошенко.

По ее мнению, за подобные преступления должны отвечать все, независимо от занимаемой должности.

“Перед законом все должны быть равными, и я видела в детских колониях детей,

которых арестовывали и кидали в колонии за то, что они где-то украли банку сгущенки, или палку колбасы. Так почему несовершеннолетние дети должны за это сидеть в тюрьмах, а большие дяди, которые по 140 гектаров берут, должны сидеть в президентских креслах?” – задалась вопросом Ю. Тимошенко.

Генеральная прокуратура намерена создать единое управление по борьбе с коррупцией (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua)*. – 2009. – 28.09).

Прем'єр-міністр Ю. Тимошенко дякує міжнародним організаціям за ефективну співпрацю в питаннях стабілізації банківської системи України.

Про це вона заявила на зустрічі з віце-президентом Світового банку Ф. де Хуаро. “Команда Світового банку працює з урядом в постійному режимі. Ми продовжуємо формувати концепцію виходу з кризи”, – наголосила вона.

“І в першу чергу питання рекапіталізації системних банків, які опинилися у важкій ситуації, здійснювалося з допомогою команди Світового банку: три банки успішно рекапіталізовані і зараз, на мій погляд, нормально працюють”, – додала Прем'єр.

Як відомо, в одному з рекапіталізованих банків – “Родовід банку” – продовжено мораторій на задоволення вимог кредиторів, банк “Київ” потребує докапіталізації, а “Укргазбанк” не може повністю погасити борги за єврооблігаціями.

Водночас ще у двох великих банках “Укрпромбанк” і банк “Надра” вирішується питання про їхнє подальше існування.

Разом з тим, за словами Ю. Тимошенко, уряд спільно з міжнародними фінансовими організаціями відпрацював законопроект щодо врегулювання процедури державних закупівель.

Прем'єр наголосила, що в умовах непрацездатності парламенту рішення щодо врегулювання процедури буде прийнято урядовою постановою (*Українська правда (www.epravda.com.ua)*. – 2009. – 28.09).

Прем'єр-міністр Ю. Тимошенко уверена в реструктуризації Національної акціонерної компанії „Нефтегаз України” долгов.

По ее словам, во время правления Кабмина во главе с лидером Партии регионов В. Януковичем указанные средства были одолжены и потрачены на какую-то частную компанию, а сейчас эти долги предъявляют НАКу.

„Мы договорились со всеми компаниями, что мы будем постепенно погашать долги”, – подчеркнула Ю. Тимошенко.

Она уверена, что банкротства „Нефтегаза” не будет (*Вовремя.info (www.vovremya.info)*. – 2009. – 27.09).

Заместитель главы Секретариата Президента (СП) М. Ставнийчук

заявила, что представители Президента В. Ющенко обжаловали решение суда первой инстанции, обязывающее главу государства объявить референдум по вопросам вступления Украины в НАТО и единое экономическое пространство (ЕЭП). М. Ставнийчук добавила, что соответствующая апелляция жалоба направлена юристами СП в Киевский апелляционный административный суд. При этом она подчеркнула, что у юристов СП “достаточно аргументов”, чтобы доказать свою правоту (*Четверта Влада (www.4vlada.net)*). – 2009. – 28.09).

Министерство иностранных дел Украины и Секретариат Лиги арабских государств (ЛАГ) подписали Меморандум о взаимопонимании. “В документе фиксируется стремление сторон развивать традиционные дружественные отношения согласно Уставу ООН и определяются их приоритетные направления в политической, экономической и культурной отраслях”, – сообщает пресс-служба МИД Украины.

Документ подписали временно исполняющий обязанности министра иностранных дел Украины В. Хандогий и генеральный секретарь Лиги арабских стран (ЛАГ) А. Мусса (*Версии.com (www.versii.com)*). – 2009. – 28.09).

Уполномоченный Президента по международным вопросам энергетической безопасности Б. Соколовский удивлен извинениями Премьер-министр Украины Ю. Тимошенко, принесенными в Ялте за перебои в поставках российского газа в страны Европы в начале 2009 г., и считает, что она не имела никаких оснований делать такое заявление от имени Украины.

„Премьер-министр Украины не имела никаких оснований и причин извиняться от имени Украины относительно той ситуации, которая была в январе в связи с приостановкой подачи газа в украинскую газотранспортную систему. Это более чем удивительно”, – заявил Б. Соколовский.

Он подчеркнул, что Ю. Тимошенко до последнего времени утверждала, причем абсолютно справедливо, что Украина не несет никакой ответственности за газовый кризис, возникший в январе текущего года. „Более того, Ю. Тимошенко абсолютно обосновано утверждала, что у украинской стороны есть все доказательства того, что вся вина за приостановки поставки газа в украинскую ГТС для Украины и потребителей Европы лежит именно на российской стороне. Поэтому сегодня более чем удивительно и странно, что вдруг произошло такое резкое изменение позиции... Сегодня госпожа Тимошенко фактически подтвердила те мифы, которые безуспешно пытались навязать некоторые кремлевские политики Европе, всему миру и нам в том числе. Европейские наблюдатели, эксперты давно убедились в том, что Украина не виновна и абсолютно непричастна к тому кризису, к той газовой атаке, которая была

осуществлена в январе... Мы уже привыкли к таким резким изменениям позиции нашего Премьера, но не до такой же степени...”, – отметил Б. Соколовский (*ПАРЛАМЕНТ: Украинский политический tabloid (www.parlamentua.com)*). – 2009. – 26.09).

ПОЛІТИКА

Лидер Партии регионов В. Янукович считает, что Украина в новой системе коллективной безопасности Европы должна сохранить внеблоковый статус и выступить объединительным фактором между Европой и Азией.

„Мы видим, как изменяется сейчас риторика в вопросах психологии безопасности и, бесспорно, европейской безопасности”, – отметил он.

В. Янукович выразил надежду, что уже в ближайшем будущем начнется процесс создания новой системы коллективной безопасности на европейском континенте.

„Мы видим свое место в новой системе европейской безопасности как внеблокового государства, которое может проводить объединяющую политику для европейских и азиатских стран”, – сказал В. Янукович (*Вовремя.info (www.vovremya.info)*). – 2009. – 27.09).

Лидер Фронта змін А. Яценюк заявляє про неможливість включення бізнесменів до політичних партій. Про це він заявив на конференції в Ялті.

“Партії повинні бути визначальними. В партії не можна включати людей та бізнесменів, які не є професійними політиками”, – наголосив він.

“Як Президент я буду боротися з будь-якими спробами купувати народних депутатів пачками”, – додав він (*ДЕПУТАТ.org.ua (deputat.org.ua)*). – 2009. – 26.09).

Партія “Реформи і порядок” буде підтримувати на президентських виборах кандидатуру Прем’єр-міністра Ю. Тимошенко.

Таке рішення було ухвалене на засіданні головної ради ПРП, повідомив член цієї політсили, депутат А. Ягоферов.

Член ПРП, нардеп М. Косів стверджує, що інші кандидатури партія на даний момент не розглядає.

Члени ПРП також вирішили рекомендувати Прем’єру балотуватися самовисуванням, щоб зібрати навколо себе й ті політсили та організації, які не входять до БЮТ.

Рішення ради ПРП про підтримку Ю. Тимошенко йде врозріз із позицією керівника партії В. Пинзеника, який у лютому зі скандалом пішов із посади

міністра фінансів через незгоду з політикою Прем'єра в питаннях формування держбюджету.

Сам В. Пинзеник на питання про те, кого підтримає ПРП, зазначив: “Буде з'їзд (24 жовтня) – там і вирішимо, до цього ми дане питання не обговорювали” (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2009. – 28.09).

Лідер ініціативи „Фронт змін” А. Яценюк оголосить про створення своєї політичної партії перед президентськими виборами, які заплановано на січень 2010 р.

За його словами, серед тих, хто представить цю партію, будуть „справжні герої” й „справжні генерали”. При цьому на брифінгу для журналістів А. Яценюк відмовився назвати конкретні прізвища й навіть назву майбутньої політичної сили.

„Ви все побачите на з'їзді партії, з'їзд пройде до президентських виборів”, – зазначив лідер ініціативи „Фронт змін” (*Майдан (maidan.org.ua)*). – 2009. – 26.09).

Русская община Крыма заявила о поддержке кандидатуры председателя Партии регионов В. Януковича на предстоящих президентских выборах. Об этом говорится в заявлении организации.

„Русская община Крыма, руководствуясь первостепенными интересами русскокультурного населения Крыма и Украины, заявляет о своей поддержке на выборах Президента Украины лидера Партии регионов В. Януковича”, – говорится в заявлении.

При этом Русская община Крыма выразила уверенность в том, что В. Янукович на посту Президента „будет максимально эффективно представлять и отстаивать демократические ценности в развитии современной Украины”.

Одновременно РОК обратилась к лидеру „регионалов” с призывом „в кратчайшие сроки предпринять все необходимые меры по нормализации общественно-политической ситуации в Крыму”, дестабилизация которой, по оценке организации, была вызвана действиями председателя Верховной Рады А. Гриценко.

Кроме того, Русская община назвала недопустимыми „оскорбительные высказывания” крымского куратора от Партии регионов В. Джарты в адрес „ведущих русских организаций Крыма”. По мнению активистов РОК, такие высказывания представителя Партии регионов подрывают авторитет партии и ее лидера накануне предстоящих президентских выборов (*ОЛИГАРХ.Net (oligarh.net)*). – 2009. – 28.09).

Лідер Партії регіонів В. Янукович наголошує, що конфлікт всередині кримської республіканської організації цієї політичної сили вже вичерпано.

Коментуючи ситуацію навколо конфлікту всередині кримського осередку партії, зокрема між народним депутатом В. Кисельовим і головою Верховної Ради Криму А. Гриценком, В. Янукович наголосив, що цей конфлікт був спровокований політичними опонентами.

“Але є людські емоції, це якщо говорити про В. Кисельова”, – зауважив лідер партії.

На його переконання, коли “штучно створюються такі провокації, то боротьба ведеться не з Кисельовим і кримською організацією Партією регіонів, а зі мною особисто”.

В. Янукович також заявив, що подібні “провокативні дії” з боку політичних опонентів мають місце не лише в Криму, але й у багатьох інших регіонах України,

“Це психологічна атака. Наші опоненти напевно потирають руки, що ми між собою розсваримося, розчаруємо кримчан, і вони почнуть підтримувати Ю. Тимошенко”, – зауважив лідер ПР і висловив упевненість, що політичні опоненти його політсили отримають гідну відповідь від виборців Криму на президентських виборах.

“Партійна організація здорова, ніякого внутрішнього конфлікту немає, партія єдина”, – запевнив кримчан В. Янукович (*ДЕПУТАТ.org.ua (deputat.org.ua)*). – 2009. – 26.09).

Лідер Партії регіонів В. Янукович вважає, що українська зовнішня політика в відношенні Росії негативно впливає на взаємовідносини України з Європою. Об этом В. Янукович заявил на 6-м саммите Ялтинской европейской стратегии.

По мнению политика, ситуация, которая на протяжении последних лет нагнеталась действующей властью вокруг внешнеполитических приоритетов Украины, не дала никаких позитивных результатов в построении отношений со стратегическими партнерами и продвижении интересов Украины в мире.

“Зовнішня політика сучасної України оторвана від поглядів народу. Це велика помилка”, – відзначив В. Янукович.

По его убеждению, Украина должна проводить сбалансированную внешнюю политику.

Как отметил политик, внешнеполитические приоритеты Украины должны направляться на отстаивание национальных интересов, в первую очередь с Россией, Европейским Союзом и другими странами и регионами (*Вовремя.info (www.vovremya.info)*). – 2009. – 27.09).

ЕКОНОМІКА

Конкурс на приватизацію 99,5 % Одеського припортового заводу виграла компанія “Нортіма”, пов’язана з І. Коломойським.

Переможець заплатив під час аукціону, що відбувся 29 вересня, 5 млрд грн.

Початкова ціна, запропонована Фондом держмайна, становила 3 900 млрд грн.

Комісія розглянула пропозиції всіх претендентів. Спочатку “Азот-сервіс” запропонувала 4 млрд грн, “Нортіма” – 4 млрд 100 млн грн, “Фрунзе-Флора” – 4 млрд 20 млн грн (*Українська правда (pravda.com.ua)*). – 2009. – 29.09).

Конституционный Суд Украины отказал Президенту Украины В. Ющенко в открытии производства по делу согласно конституционному представлению главы государства, касающегося приостановки распоряжения правительства о приватизации Одесского припортового завода. Об этом сообщил источник в Фонде государственного имущества Украины. Соответствующее решение судьи КС приняли вчера, 28 сентября, вечером.

“В связи с этим никаких указов Президента, которые бы запрещали приватизацию ОПЗ, на сегодня нет”, – сказал собеседник агентства (*Корреспондент (korrespondent.net)*). – 2009. – 29.09).

Комісія Фонду держмайна не визнала результатів конкурсу з продажу ОПЗ товариству “Нортіма”.

Такими є результати голосування конкурсної комісії після проведення конкурсу. За процедурою конкурсна комісія мала проголосувати за визначення “Нортіма” переможцем конкурсу.

“Таким чином члени конкурсної комісії прийняли рішення не визнавати ТОВ “Нортіма” переможцем конкурсу”, – зазначив представник ФДМ І. Білоцерківець.

Він повідомив, що в дорадчій кімнаті були висловлювання членів конкурсної комісії, особливо представників підприємства, що ці результати конкурсу “не є адекватними стану підприємства і розвитку ринку, на якому діє підприємство”.

У свою чергу представник заводу підтримав рішення комісії, зазначивши, що “ціна дійсно не відповідає тій реальній вартості заводу.

Як відомо, серед трьох учасників найбільшу суму – 5 млрд грн – запропонувало ТОВ “Нортіма”, пов’язане із І. Коломойським і О. Ярославським (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2009. – 29.09).

Украина имеет огромный экономический потенциал и может представлять интерес для инвестиций китайского частного сектора.

Об этом заявил вице-президент Китайского института стратегии и менеджмента, посол У Цзянь Минь на 6-м ежегодном саммите Ялтинской европейской стратегии (YES).

“Экономики Китая и Украина – взаимодополняемы. В Украине огромный потенциал в сельскохозяйственной отрасли, Китай же специализируется в основном на промышленном секторе”, – заявил он.

“В Украине также есть прогрессивные научные технологии. С этой точки зрения китайскому частному сектору, который составляет около двух третей экономики страны, могут быть интересны инвестиции в украинскую экономику”, – подчеркнул китайский эксперт.

По его мнению, основными препятствиями на пути инвестиций является достаточно слабое инфраструктурное развитие Украины и недостаточная известность Украины для китайских инвесторов (*Вовремя.info (www.vovremya.info). – 2009. – 27.09.*)

Очередное повышение акцизов на алкоголь грозит полным развалом отрасли. Об этом заявил Г. Васюков, директор по правовым вопросам ЛВЗ “Хортиця”. По его мнению, если акцизы повысят в этом году еще раз, уже к концу года мы столкнемся с полной теннизацией рынка.

По словам директора Ассоциации “Укрводка” И. Жолнера, за восемь месяцев 2009 г. предприятиями водочной отрасли произведено ликеро-водочной продукции на 8 % меньше, чем за соответствующий период 2008 г. Между тем уже в июле – августе зафиксировано снижение объемов производства почти на 60 %. “В первом полугодии водку производило 61 предприятие, а в августе – только 35”, – сообщил И. Жолнер (*ОЛИГАРХ.Net (oligarh.net). – 2009. – 28.09.*)

Минагрополитики сообщило, что в 2008/2009 маркетинговом году на мировые рынки было поставлено 2,1 млн т масла на сумму 1,57 млрд долл., что является лучшим показателем за всю историю Украины.

В будущем году объем экспорта снизится незначительно, говорят участники рынка. По их мнению, это будет способствовать росту инвестпривлекательности отрасли. Уже в ближайшее время они ожидают выхода на рынок крупных зарубежных компаний.

Росту экспорта в этом году способствовали девальвация гривни и высокий урожай семян подсолнечника, который, по данным Минагрополитики, составил 6,5 млн т против 4,7 млн т в 2007/2008 МГ (*Корреспондент.net (korrespondent.net). – 2009. – 28.09.*)

В Украине задолженность по выплате заработной платы с начала года увеличилась на 36,3 %, или 431,2 млн грн, и на 1 сентября 2009 г. составила

1 млрд 619,9 млн грн.

Об этом сообщается на официальном сайте Государственного комитета статистики Украины.

По данным Госкомстата, самый высокий уровень задолженности (более 100 млн грн) на 1 сентября т. г. зафиксирован в трех областях Украины и в Киеве. В частности, в Донецкой области задолженность по зарплате на 1 сентября т. г. составила 319,9 млн грн (по сравнению с 1 января возросла на 21,4 %), в Луганской – 126,9 млн грн (рост – 37,2 %), в Харьковской – 124,9 млн грн (рост – 11,8 %). На втором месте по уровню задолженности среди регионов Украины находится Киев (после Донецкой области) – 184,3 млн грн (рост с начала года – почти в два раза).

Следует отметить, что рост задолженности по выплате зарплаты с начала года зафиксирован во всех областях Украины (*КИД (zadonbass.org). – 2009. – 28.09*).

„Газпром” намерен придерживаться договоренности, достигнутой между главами правительств Украины и РФ относительно неприменения штрафов в связи с недобором газа украинской стороной.

„Мы их (штрафы) не применяем”, – подчеркнул официальный представитель российской компании С. Куприянов, отметив, что вносить изменения в газовые контракты с украинской стороной в связи с этим, как и идти на какие-либо другие изменения, компания не намерена.

В то же время, говоря о цене на газ на III квартал текущего года для Украины, представитель „Газпрома” отметил лишь, что как в этом году, так и в следующем она „будет определяться по формуле” (*From-ua (www.from-ua.com). – 2009. – 28.09*).

Цены на рынке недвижимости Украины идут на спад и ценового дна мы еще не достигли.

Летом из-за сезонного затишья падение слегка замедлилось, но у оценщиков глубокое предчувствие, что зимой будет рывок вниз. Об этом заявила заслуженный экономист Украины, заместитель главы совета Украинского общества оценщиков Н. Лебедь.

По ее словам, стабилизация на рынке жилья, которую мы наблюдали летом, это остановка во время падения. Зимой цены в долларовом эквиваленте упадут еще на 10–15 %.

“Сейчас цены на продажу жилья искусственно удерживаются. С одной стороны их удерживают люди, которые ранее покупали недвижимость по более высокой цене, и им невыгодно сейчас опускать стоимость. Их можно понять, но в то же время по их заявленной стоимости никто не покупает. И чем дольше они будут держать цену, тем дольше будет кризис на рынке жилья.

С другой стороны цену держат риелторы. В августе сделок практически не было, активность была на уровне января – февраля. Именно поэтому у риелторов есть желание пиар-компаниями имитировать движение. Но от того, что они в газетах будут вешать объявления, в том числе не существующих объектов, реальный рынок не оживет”, – заявила Н. Лебедь.

По мнению оценщицы, цена на рынке вторичного жилья должна быть не выше 1000 долл. за квадрат. “Мировые пропорции на рынке недвижимости таковы, что стоимость недвижимости не должна превышать суммы зарплаты за 10 лет. И я считаю, что это должно стать и украинской практикой”, – считает Н. Лебедь (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2009. – 28.09*).